

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

**AHIR,
AVUI,
DEMÀ**

**EXTRA
PASQUA**

Núm.

774

21
abril
2019

*«Per què busqueu
entre els morts
aquell qui viu?»*

La Resurrecció, de Andrea di Bartolo

Bona Pasqua!!
*i que Jesús ressuscitat
ens continui guiant
en el nostre camí*

En la Diada de Sant Jordi

En una de les darreres diades de Sant Jordi el bisbe de Girona, Francesc Pardo deia «...fa temps que com a poble hem començat un procés que no sabem com ni quan acabarà. Procés per alguns desitjat i per altres desencaminat...» i en relació a aquest context elevava una pregària al Senyor: «...que atenent les decisions democràticament expressades dels ciutadans, mitjançant el diàleg sense limitacions i els acords necessaris, sapiguem edificar el nostre país fonamentat en la llibertat, la fraternitat, la justícia, la veritable solidaritat i el respecte de tota persona i de tots els col·lectius, especialment els més necessitats i febles...».

Les paraules del bisbe Pardo s'han d'entendre, tal com ens deia Mn. Gaietà en la missa del dia de Sant Josep Oriol, des de la constatació d'un patiment intens que com a poble vivim ara mateix els catalans i viuen també les persones que estan exiliades o empresonades, patiment que darrerament està arribant a un paroxisme difícil d'eludir. Per aquesta raó, l'equip de redacció de «l'Ahir, Avui, Demà» de Santa Maria del Pi volem transmetre a tota la nostra comunitat un sentiment que ha estat profundament meditat i que, en aquesta solemnitat de Sant Jordi, patró del nostre país, troba el moment oportú per expressar-se.

Catalunya ha estat històricament i continuarà sent en el futur una entitat nacional amb una llengua i una cultura característiques, amb una història i una idiosincràsia que reconeixem com a pròpies i distintives. També aquests han estat els referents utilitzats per seguir a Jesús: preguem en català, estimem la nostra terra com Jesús va estimar la seva terra, i des d'una consciència catalana, que mai no ha estat excloent sinó integradora amb els pobles i gents de tots els indrets del món i amb més força encara per raons obvies amb els pobles i gents d'Espanya. Aquesta és veritablement la idiosincràsia dels cristians: sense renunciar mai a qui

som, oberts a tots els altres, independentment de raça, cultura o creença, a punt sempre per apropar-nos a la necessitat o al patiment del proïsme. Aquest és l'autèntic sentit de la «cumpassio» (solidaritzar-se amb el dolor dels altres, comprendre'l i compartir-lo, intentant alleujar-lo) que no hem d'oblidar mai.

Però ara som nosaltres mateixos qui ens trobem en mig d'un contenciós agressiu i destructor que ha adoptat males maneres: la mentida, la difamació, la repressió, la violència, amb l'afany d'obtenir rèdits inconfessables. La política, en les nostres comunitats germanes de la Hispània i en el

Sant Jordi, de Rafael

si de la nostra pròpia, ha transcendit les bones pràctiques per a esdevenir un mercat d'interessos que s'han allunyat sensiblement del que representa ser cristià i de tots els compromisos que hi són inherents.

Cal recordar que el cristianisme i en concret l'església catòlica va inspirar a tota Europa una forma de pensament radicalment humana i social. És aquest el pensament que va permetre, després de la II Guerra Mundial, bastir la unió dels pobles. La doctrina social de l'església va ser la base, i encara ho és, d'un nou món construït a partir de les ruïnes de l'odi i la insolidaritat. Va ser i és la base que ens ha permès créixer en societats segures i confortables. I ha estat sovint l'església qui ha denunciat inequívocament les males pràctiques del poder davant del rostre increpant dels febles i dels marginats. Un magnífic exemple el tenim en la figura de l'arquebisbe Oscar Romero, sant i màrtir, el qual va oferir la vida per denunciar les injustícies comeses sobre els més afeblits davant de tot el món, defensant aquells que no tenien veu.

Obra és de misericòrdia donar veu als que es troben en inferioritat lluitant per poder ser ells mateixos. Obra és de misericòrdia visitar i tenir cura del presos. Nosaltres tenim presos ara mateix i altres societats com la nostra, al País Basc o a on sigui, tant als països i nacions de l'Espanya com arreu, també en tenen. Son presos de consciència que lluiten contra maquinàries poderoses amb interessos particulars. Davant d'això els cristians no podem callar, i menys per un fal·laç concepte de neutralitat política («*si ets neutral en situacions d'injustícia, has escollit el costat de l'opressor*», ens deia el bisbe Desmond Tutu) que és oportunament esgrimit per alguns amb la intenció de condemnar encara més a l'oblit a aquests mateixos presos —aquest mateixos pobres—. Que l'església faci política avui ja no té res a veure amb segons quines pràctiques reprovables d'abans, de les que potser ens calgui fer penitència encara.

Jesús va fer fora els mercaders del Temple i en una altra ocasió va dir que havia vingut a incendiar el món, a incendiar-lo amb la paraula i amb l'argument radical de l'amor. Avui, com ha estat sempre, les nostres comunitats han de continuar fent el que ens va ensenyar Jesús i denunciar a tot arreu l'abús i la repressió dels poderosos i practicar sense treva l'acompanyament als febles, als que no tenen veu, als presos i als pobres.

Que Sant Jordi, el nostre patró, el que encarna encara avui els ideals de la gentilesa i de l'honor, ens faci conseqüents amb l'esperit autènticament cristià, expressat especialment amb la misericòrdia davant dels germans, que sempre ha estat i és prova i penyora d'amor.

*Senyor sant Jordi, patró, cavaller sense por,
guarda'ns sempre del crim de la guerra civil.*

*Allibera'ns dels nostres pecats d'avarícia i enveja,
del drac de la ira i de l'odi entre germans,
de tot altre mal.*

*Ajuda'ns a merèixer la pau i salva la parla
de la gent catalana. Amén.*

Dijous Sant

El Dijous Sant obre el Tríduum Pasqual i commemorem la institució de l'Eucaristia en el Sant Sopar de Jesús amb els deixebles.

Aquest dia també recordem el tràngul de Jesús a l'hort de Getsemaní, la traïció de Judes i l'empresonament de Jesús.

El Sant Sopar, Joan de Joanes (1510–1579)

Del sopar de comiat, ens han quedat dos grans signes: l'eucaristia i el lavatori dels peus.

Identificant-se amb el pa partit i el vi compartit, Jesús anticipa el sentit de la seva mort en creu, que és culminació de tota una vida d'entrega pel bé de la humanitat en obediència a la voluntat del Pare. I ens deixa un memorial perenne de la seva presència perquè, rebentlo com a aliment, puguem participar del fruit de la seva entrega i ens configurem a ell.

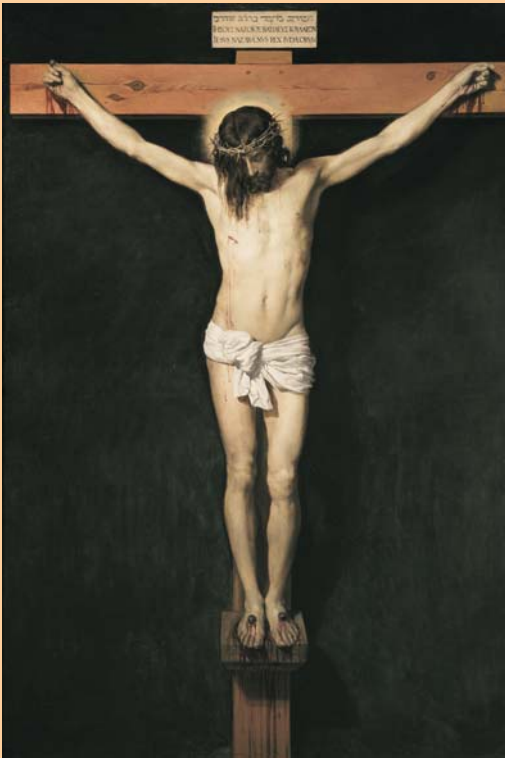
Amb el lavatori dels peus, Jesús dona testimoni del nou caire que han de tenir les relacions entre els deixebles. S'ha d'acabar el domini dels uns sobre els altres. A partir d'ara la nova llei vigent és la del servei.

Tots dos signes són manifestació del nucli més profund de la persona de Jesús: «els demostrà fins a quin punt els estimava». Aquesta és la clau per a comprendre tot el que s'esdevé en aquests dies del Triduum Pasqual, en els quals celebrem el misteri central de la nostra fe.

La sopa mística, Simon Ushakov, 1685

Divendres Sant

El Divendres Sant commemorem la mort de Jesucrist a la creu.

Aquest dia el temple roman a mitja llum i en comptes de l'Eucaristia, celebrem la litúrgia de la Passió del Senyor, amb la lectura de la Passió segons Sant Joan.

Després, en el Via Crucis, fem memòria de catorze moments de la vida Jesús des que va ser fet presoner fins la seva crucifixió i sepultura.

Crist crucificat, Velázquez (1599–1660)

En tot el relat de la Passió de Jesús, tan ple de mesquineses, odis i violència, hi ha un rerefons que anticipa la seva victòria. Davant d'ell, en pronunciar el seu nom diví, es prostren els qui han anat a prendre'l pres. El gran sacerdot profetitza que val més que un sol home mori pel poble. Pilat, que no sap reconèixer la veritat que té al seu davant, presenta Jesús com el rei dels jueus i com l'home que tothom ha de contemplar.

Jesús mor quan la seva missió ha estat totalment complerta, i la seva darrera exhalació evoca ja l'Esperit que alenarà sobre els deixebles.

Per a molta gent avui és el dia en què el sentiment religiós es viu més a flor de pell. És fàcil compadir-se de Jesús i connectar el seu sofriment amb tant de dolor que vivim en primera persona o que veiem que existeix arreu del món. Però cal que no ens quedem en la superfície. El missatge del Divendres Sant és aquest presagi de victòria, aquest sentit amagat en el cor de l'aparent manca de sentit de les injustícies, la violència i la mort que semblen envair-ho tot però no tenen la darrera paraula.

Representació de Stabat Mater, 1868

Dissabte Sant

El Dissabte Sant és un dia de dol i d'espera expectant del gran i proper esdeveniment. Ja ben entrada la nit, en la Vetlla Pasqual celebrem la nit Santa de la Resurrecció del Senyor.

És una celebració rica en símbols, amb la cerimònia de renovació de l'aigua i el foc.

La Pietat, de Miquel Àngel (1475-1564)

La Resurrecció de Crist, Piero della Francesca (1420–1492)

Diumenge de Resurrecció

El Diumenge de Pasqua o Diumenge de Resurrecció, és la festa més important del cristianisme i és l'element fonamental de la nostra fe, un fet completament nou i diferent de tot el que ha passat, un fet que trenca els obstacles del nostre ésser per entrar en la vida del més enllà de la mort i que esdevé l'element clau de la nostra fe.

La mort va voler engolir Jesús, com havia fet fins aleshores amb tots els humans caiguts sota el seu domini. Jesús va davallar als inferns, al regne dels morts, d'on ningú havia tornat. I la mort va ser vençuda en el seu propi cau.

La resurrecció de Jesús és l'esclat de vida, la llum que resplendeix en la foscor, el punt d'inflexió que capgira la història de la humanitat. Del domini del pecat, que condueix vers la disgregació i la dissolució de tot, al poder de la gràcia que ho recapitula tot en Crist.

La Paraula de Déu, tan abundant en la vetlla pasqual, ens convida a rellegir la història de la humanitat i la nostra història personal en clau d'història de salvació. La litúrgia baptismal i l'eucaristia ens ofereixen la participació sacramental en la vida nova de Jesús. Per això avui cantem un al·leluia que ens surt de l'ànima i que es prolonga en l'anunci joiós que hem de cridar pertot arreu, i que de fet és el nucli de l'evangeli: Crist ha ressuscitat!

Resurrecció de Crist, Noël Coypel, 1700

El Plat del Pobre Vergonyant (5)

L'onze d'abril de 1380, Pere, Rei d'Aragó, València, Mallorca, Còrsega i Sardenya i Comte de Barcelona, Rosselló i Sardenya (Pere III el Cerimoniós) atorgà un reial privilegi als tres prohoms que pidolaven almoïna i després s'en-carregaven de repartir-la entre els pobres vergonyants de la parròquia de Santa Maria del Pi. Aquest privilegi implicava l'exempció d'haver d'anar a la guerra durant l'any que durava el càrrec. També de 1380 és el quadern del Bací més antic conservat a l'Arxiu del Pi.

En les ordinacions de 1413, s'especificava detalladament el funcionament del Plat del Pobre, confirmant el gran coneixement de la localització i l'entorn, els costums dels veïns i els horaris per aconseguir les millors almoïnes. Tanmateix, es feia palès l'alt grau de coneixement de les necessitats socials dels feligresos de la demarcació del Pi. Anualment, en la festa de febrer de Santa Maria, s'escollien tres administradors entre els prohoms pinencs. La recaptació la feien amb un bací d'argent. Un dels homes, recaptava en la missa dominical i en les festivitats del Pi. Un altre recaptava a l'església del Carme i als monestirs de Santa Anna i al dels Frares dels Sachs. I un tercer, recaptava a la plaça Nova i al Portal de Boqueria. Excepcionalment, tres voluntaris recaptaven el dijous i divendres Sant a l'església de Natzaret i als monestirs de Sant Pau del Camp i al dels Frares Predicadors del carrer de Montsió.

Acabada la recaptació es reunien a la sagristia, guardaven la col·lecta i comentaven entre ells la situació dels malalts o parteres que necessitaven ajut. Cada mes anotaven el que es rebia i el que es repartia, tant en metàl·lic com en espècie. Per Nadal, Carnestoltes i per Pasqua ajustaven els comptes fent memòria dels morabatins (antiga moneda), censals, rendes i donacions testamentàries.

Els ajuts es pagaven setmanalment. Hi havia persones a les qui es va ajudar de manera puntual, altres van haver de recórrer al Bací diverses vegades i altres, van ser socorreguts durant molts anys. La condició social de la persona necessitada era un aspecte que es tenia present. Al Raval, al juliol i agost, es registraven força ajuts per malaltia, tot i que no quedava especificat de quin tipus de malura es tractava. No obstant, es guardaven prou de donar ajuts a cap persona mendicant, que no treballés per peresa, o que fos jugador o viciós.

Resulta curiós el fet que en moltes deixes testamentàries fetes per dones es remarcava que les seves donacions havien d'anar exclusivament a maridar donzelles, a enterraments i a ajuts per a vídues. És de suposar que en alguna ocasió havien necessitat ajut o que eren conscients de la superior vulnerabilitat del seu gènere.

A mesura que la crisi del segle XV augmentava, el nombre de pobres vergonyants va anar creixent. En conseqüència, va créixer també la dificultat per retornar els censals que el bací havia prestat. Per contra, hi havia qui s'havia enriquit gràcies a la crisi i feia importants donacions, conscients que podien necessitar ajut en algun moment de la seva vida.

Reial Privilegi de Pere III

HORARIS DE MISSES I ACTES LITÚRGICS DE LA SETMANA SANTA

18 d'abril, Dijous Sant

18:00, Missa de la Cena del Senyor

19 d'abril, Divendres Sant

17:00, Celebració de la Passió del Senyor
i després, Via Crucis

20 d'abril, Dissabte Sant

22:30, Vetlla Pasqual

21 d'abril, Diumenge de Resurrecció

Misses a les 12:00 i 13:00

"Xacolata i sabatillas", 255è aniversari de l'Arxiu Parroquial

L'edició d'enguany del "Xacolata i sabatillas" la dediquem al **Baró de Maldà**, autor del "**Calaix de Sastre**" feligrès i membre de la junta d'Obra del Pi. Enguany fa 200 anys de la seva mort. Xerrarem sobre ell, escoltarem fragments de la seva obra amb algunes intervencions musicals. Després la "xacolata" i les "sabatilles" per a tothom. Dimarts dia de Sant Jordi a les 18:00, al jardí de la Basílica. No us ho perdeu!

Cicle de cinema transcendental

Penúltima sessió del nostre cicle, "**Au hasard Balthazar**", del cineasta francès Robert Bresson, estrenada l'any 1966 i considerada una de les millors pel·lícules del segle XX. El dilluns 29 d'abril i a les 19:30 com és habitual, coneixerem les vides paral·leles de l'ase Balthazar i de la camperola Marie. Us hi esperem.

Temes de formació permanent, tercera conferència

Aquesta tercera conferència, de títol **Moisès legislador** ens presenta la dignitat de la persona humana, que de l'opressió i subjugació, pot passar a la llibertat de la "Terra Promesa", amb una condició: l'Aliança del Sinaí. I com tot plegat és un paradigma de la nostra realització personal. Descobrirem la pedagogia i psicologia del personatge referent a nosaltres i avui. Us hi esperem el proper divendres, 3 de maig, a la cripta i a les 19:30, just en acabar la missa de les 7.

Des d'aquest espai, volem fer constar el nostre agraïment als capellans que aquest dies ens estan ajudant en les nostres celebracions. **MOLTES GRÀCIES!**

Horari de misses

DIES FEINERS

19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES

18:30 a la Capella de la Sang

20:00 a la Capella de la Sang

DIUMENGES

12:00 a la Capella de la Sang

13:00 (en castellà) a la Capella
de la Sang

On som?

BASÍLICA

Plaça del Pi, 7

SAGRISTIA I DESPATX

Plaça del Pi, 7

LOCALS PARROQUIALS

Cardenal Casañas, 16

08002, Barcelona

Tel. 93 318 47 43

info@basilicadelpi.cat

www.basilicadelpi.cat

Despatx parroquial

El despatx parroquial és

l'indret d'acollida de la
parròquia on us atendrem a
qualsevol hora.

Per les gestions

administratives relacionades

amb els sagraments, l'horari

establert és el següent:

dimarts de 10:00 a 11:00

(atenció telefònica) i dimecres

de 18:00 a 20:00.

despatx.santamariadelpi@gmail.com